

Editoriaal – Communicatie, cultuur en gemiste kansen

Sinds 2003 is alles binnen Defensie erop gericht het zo gewenste nieuwe evenwicht op tijd te bereiken. Is iedereen dat evenwicht nog duidelijk? Begrijpen we de maatregelen? Wat betekent dat alles voor mij? De sleutel is uiteraard communicatie. Daarvoor beschikt Defensie over een professionele organisatie. Het is wrang om te constateren dat ook deze organisatie moet bezuinigen. Zij richt zich immers ook op de communicatie naar buiten. Cultuurverandering is een kritische succesfactor. Opnieuw draait het om communicatie. Het lijkt wijs de bezuiniging nog eens te bezien. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.

C.J. Matthijssen – Al Muthanna: een stap verder

Van juli tot november 2004 vervulde SFIR-4 haar taken in Irak. De auteur commandeerde deze Nederlandse *Battlegroup*. Hij gaat in op inzet en optreden. Er was een complex takenpakket, variërend van het assisteren en verder opbouwen van Iraakse veiligheidsdiensten, tot *normal framework operations*, CIMIC en het verzamelen van inlichtingen. De taken vingen aan na de overdracht van verantwoordelijkheden aan de Iraakse op 28 juni 2004. De auteur behandelt tevens de periode van spanning in augustus. Hij sluit af met een aantal van de vele geïdentificeerde lessen. De bijzondere omstandigheden, de complexe omgeving en de intensiteit van de missie maakten deze, zoals de auteur verduidelijkt, tot een indrukwekkende ervaring.

A.C. Tjepkema – Goed en fout in de Koude Oorlog

De auteur geeft aan de hand van twee recente publicaties een beschouwing over de omstandigheden waaronder het kernwapendebat in en buiten de krijgsmacht werd gevoerd. Hij belicht met name de rol van generaal-majoor Von Meijenfeldt. Tevens behandelt hij de invloed van het genoemde debat op het Nederlandse veiligheidsbeleid, de pogingen van de DDR om dat beleid te ondermijnen en hoe Defensie worstelde met dissidente officieren. De auteur schroomt niet zijn persoonlijke ervaringen een rol te laten spelen. In zijn conclusies gaat hij in op de toenmalige rol van Nederland binnen de NAVO en de rol van de vredesbeweging. Hij is verder van mening dat dienaren van de staat een zekere distantie tot massabewegingen past.

E. Muller – 'Security Sector Reform'

De auteur was tijdens SFIR-4 van juni tot november 2004 geplaatst op HQ MND(SE) in de afdeling *Security Sector Reform* (SSR). Deze afdeling hield zich bezig met de opbouw van Iraakse veiligheidsdiensten. Hij doet verslag van zijn bevindingen rond SSR. Achtereenvolgens gaat hij in op de organisatie van de *cell* waartoe hij behoorde, het doel van SSR, het veiligheidsspectrum en de spelers, het plan en de diverse fases daarin. Hij geeft ook een overzicht van de diverse Iraakse veiligheidsdiensten. In zijn conclusies gaat hij in op verschillende knelpunten. De verkiezingen in januari 2005 waren een eerste test. De genoemde diensten moeten ook verder hun waarde als hoeder van de interne veiligheid bewijzen.

L. Polman – Leeuw of gnoe?

'Iemand moet iets doen', eisen we als we op de tv zien dat mensen lijden. Dat 'moeten' bedoelen we letterlijk: onze medemens helpen is een morele plicht. Onze eis vloeit voort uit de overtuiging dat we daadwerkelijk iets *kunnen* doen aan alle leed die we zien op de tv. Wij hebben immers geld, vliegtuigen, een voedseloverschot en soldaten. In Nederland laten we de natuur haar gang gaan. Of niet? Staatsbosbeheer is gezwicht voor de druk van échte natuurliefhebbers. Runderen die niet meer voor zichzelf zorgen worden voortaan afgeschoten. Wie in Afrika komt en ziet hoe twee hyena's beginnen een levende gnoe op te eten moet dus de gnoe doodschieten. In Nederland werd aan mensen gevraagd wat ze zouden doen als een leeuw een hert te pakken kreeg en zij een geweer hadden. De meesten schoten de leeuw af. Een minderheid zou beide dieren doden. Maar héél weinig mensen zouden niets doen...

F. Matser – Gelijke monniken....

Bij de Koninklijke Luchtmacht heeft men sinds kort een pakkende wervingslogan: 'Bij de luchtmacht zie je mee, beleef je meer en verdien je meer.' Met het zien en het beleven zit het wel goed. Verdien je daar echt meer dan in een vergelijkbare functie elders in de krijgsmacht? De marine heeft eigen salaristabellen en meer verlof dan de collega's elders. De landmacht op haar beurt, maakt mensen sergeant met een takenpakket wat bij de marine door een korporaal kan worden uitgevoerd. Tien tot vijftien jaar geleden merkte niemand het verschil. Nu er duizenden mensen samenwerken in een *joint* en 'paarse' omgeving bijten die verschillen. Kun je in één jaar rechtbreien wat in honderd jaar zo is gegroeid?